

ISIENILTA -MALLIN OHJEISTUS

Miia Pöyskö
Eeva Rajala
Jenna Tapio

ISIENILLAN TARKOITUS

ISIENILLAN TARKOITUKSENA ON:

- herätellä isien ajatuksia osallistuvasta isyydestä
- tukea isän roolia lapsen tasavertaisena kasvattajana
- vahvistaa isien omia vahvuuksia ja voimavaroja isänä olemisessa
- korostaa isän tärkeää merkitystä lapsen kasvulle ja kehitykselle
- auttaa isiä tiedostamaan sukupuoliroolien ja -stereotyyppien mahdollinen vaikutus isyyteen
- tukea muutosta osallistuvaan isyyteen
- tuoda esille osallistuvan isyyden hyötyjä sekä isälle itselleen että koko perheelle
- vahvistaa työntekijöiden isäerityistä, sukupuolisensitiivistä sekä kulttuurisensitiivistä työtettä
- kehittää vain isille suunnattua toimintaa

ISIENILLAN JÄRJESTÄMINEN

ENNEN ISIENILTA

- Sopikaa päivämäärä ja aika, jolloin isienilta järjestetään
- Sopikaa yhdessä työntekijät, jotka toimivat isienillan järjestäjinä
- Sopikaa, kuka toimii isienillan järjestämisen vastuuhenkilönä
- Sopikaa mahdollista lastenhoitotarvetta varten työntekijä isienillan ajaksi
- Jakakaa työtehtävät työntekijöiden kesken:
 - isienillan mainosten ja ennakoilmoittautumislomakkeen tekeminen sekä jakaminen
 - isienillan pisteiden vetäjien valinta (vähintään 3 työntekijää)
 - illan tarjoilusta huolehtiminen
 - tietoteknisten laitteiden asennus
 - tilojen varaaminen ja järjestely
 - mahdollinen lastenhoito
 - mahdollisten tulkkien varaaminen

HUOMIOI NÄMÄ ASIAT!

- Isien osallisuutta on hyvä korostaa jo suunnitteluvaiheessa
- Hyödyntäkää mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kokemusisiä isienillan järjestämisessä
- Hyödyntäkää työntekijöiden omaa kiinnostusta, osaamista ja ammattitaitoa isienillan pisteiden vetämisessä
- Mainoksen tulee olla selkeä sekä kiinnostava, tarvittaessa myös selkosuomeksi apukuvia hyödyntäen
- Ennakoilmoittautumislomakkeessa on hyvä kysyä ilmoittautumisen lisäksi myös allergioista sekä tulkki- ja lastenhoitotarpeesta
- Mainostaminen on hyvä aloittaa viimeistään kaksi viikkoa ennen isieniltaa
- Isienillan sisältöön perehtyminen riittävän ajoissa takaa mainostamisen ja illan onnistumisen

ISIENILLAN TOTEUTUS

AIKATAULU

- Isienillan kesto on 1,5 tuntia
- Illan aloitus 10 minuuttia
 - vetäjien esittely, illan tarkoituksen esittely, diaesitys, illan aikataulun läpikäynti, isien esittäytyminen, ryhmiin jako
- Pisteet 25 minuuttia (yhteensä 75 minuuttia)
- Illan lopetus 5 minuuttia
 - illan aikana heränneiden ajatusten vaihtaminen ja esiin nousevista asioista keskusteleminen

HUOMIOI NÄMÄ ASIAT!

- Aikataulussa on otettu huomioon siirtymiset pisteiden välillä
- Työntekijöiden ammattitaidon ja iselle suunnattujen toimintojen kehittämiseksi on hyvä kerätä palautetta isienillasta

ILLAN ALOITUS

- Tervetuloiltoivutus
- Vetäjien esittäytyminen
- Illan tarkoituksen esittely (kts. sivu 2)
- Diaesitys (kts. osallistuvan isyyden hyödyt -liite 1)
- Illan aikataulun läpikäynti
- Isien vapaaehtoinen esittäytyminen (nimi, lapsimäärä, lapsen ryhmä päiväkodissa..)
- Ryhmiin jako

HUOMIOI NÄMÄ ASIAT!

- Kahvittelu voidaan aloittaa heti isien saapuessa paikalle
- Illan vetäjillä on merkittävä rooli hyvän tunnelman luomisessa jo heti alusta alkaen
- Isien esittäytyminen on tärkeä osa iltaa, sillä se vapauttaa tunnelmaa ja toimii keskustelun avaajana
- Huomioi illan aikana oman puheen tauottaminen mahdollisen tulkkaamisen vuoksi
- Vältä puheessasi ammattisanaston ja vaikeiden sanojen käyttöä

RYHMIIN JAKO

Vaihtoehto A – *isejä yli 10*

- Isät jaetaan kolmeen ryhmään
- Jokainen ryhmä kiertää vuorollaan yhden pisteen
- Pisteiden läpikäynnin järjestyksellä ei ole merkitystä

Vaihtoehto B – *isejä alle 10*

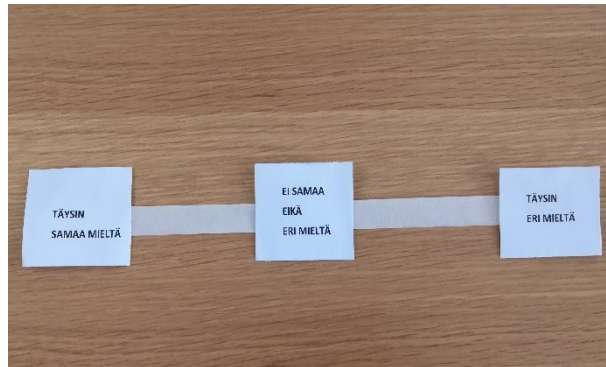
- Isät kiertävät pisteet yhdessä ryhmässä piste kerrallaan
- Pisteiden läpikäyntijärjestys:
 1. Sukupuoliroolit ja -stereotyytiat
 2. Isän voimavarat ja vahvuudet
 3. Isän merkitys lapsen kasvulle ja kehitykselle

HUOMIOI NÄMÄ ASIAT!

- Ryhmiin jakautuessa tulee ottaa huomioon saman kielen tulkkia tarvitsevien isien sijoittuminen samaan ryhmään
- Keskustelun edistämiseksi istumajärjestyksen on hyvä olla sellainen, jossa kaikki näkevät toistensa kasvot (esim. puolipyörä tai ympyrä)
- Vaihtoehto A:ssa on tärkeää pitää kiinni aikataulusta, jotta siirtymät pisteiden välillä tapahtuvat ajallaan ja sujuvasti
- Vaihtoehto B:ssä aikataulu voi tilanteen mukaan joustaa (esim. jos jossakin pisteessä keskustelua syntyy enemmän kuin toisessa)
- Vaihtoehto B:ssä myös muiden pisteiden vetäjät voivat osallistua keskustelun ylläpitämiseen, jotta keskusteluun saadaan monia eri näkökulmia

ISIENILLAN PISTEET

SUKUPUOLIROOLIT JA -
STEREOTYPIAT

ISÄN VOIMAVARAT JA VAHVUUDET

ISÄN MERKITYS LAPSEN
KASVULLE JA KEHITYKSELLE

SUKUPOULIROOLIT JA -STEREOTYPIAT -PISTE

OHJEET

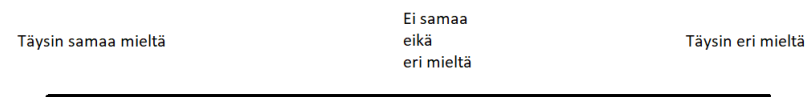
- Pisteen vetäjä kertoo iseille, mitä pisteessä tehdään:
 - vetäjä esittää väittämän
 - isät pohtivat väittämää omasta näkökulmastaan ja asettuvat janalle sen mukaan, mikä kohta janalla kuvaa parhaiten heidän omaa mielipidettään (täysin samaa mieltä – täysin eri mieltä)
 - halutessaan isät voivat jättäytyä kokonaan pois janalta, mikäli he eivät halua vastata väitteeseen
 - halutessaan isät voivat kertoa, miksi ovat asettautuneet tiettyyn kohtaan janalla
 - keskustellaan heränneistä ajatuksista lisäkysymysten avulla

TARVIKKEET

- Paperia mielipideasteikon tekemiseen (täysin samaa mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, täysin eri mieltä)
- Teippiä janan tekemiseen (kts. viereinen kuva)

HUOMIOI NÄMÄ ASIAT!

- Pisteen tarkoituksena on herätellä ajatuksia sukupuolirooleista ja -stereotyyppioista
- Muista painottaa iseille väitteiden olevan tarkoituksella kärjistettyjä keskustelun herättämiseksi eivätkä ne ole päiväkodin tai työntekijöiden mielipiteitä
- Vetäjältä vaaditaan hienotunteisuutta, sillä väittämät voivat herättää vahvoja tunteita
- Pisteen yhteys illan tarkoitukseen on hyvä avata iseille, sillä opitut sukupuoliroolit ja yhteiskunnassa vallitsevat sukupuolistereotyyppiat vaikuttavat isän osallistumisen intensiteettiin

SUKUPUOLIROOLIT JA -STEREOTYPIAT -PISTEEN VÄITTÄMÄT

Isän tehtävä on korjata kodin rikkoutuneet tavarat

- Mistä johtuu, että se on yleensä isä, jonka vastuulla korjaustyöt ovat? (miehistä 85% kokee itse olevansa vastuussa kodin huolto-, korjaus- ja rakentamistehtävistä ja naisista 76% kokee, että mies on vastuussa näistä tehtävistä. Tasa-arvobarometri 2017, sivu 101.)
- Herätellään keskustelua sukupuolittuneista tehtävistä, joihin meitä ohjataan jo lapsena. Esimerkiksi pyörän korjaamisen oppii: ei se ole sukupuoleen sidottu ominaisuus.

Äidin tehtävä on keskustella päiväkodin työntekijöiden kanssa lapsen asioista

- Koetko, että päiväkodissa isä kohdataan samalla tavalla kuin äiti?
- Kertooko työntekijä sinulle samat asiat kuin äidille vai saako äiti enemmän tietoa?
- Oletko osallistunut lapsen vasu-keskusteluun tai muuhun vastaavaan tapaamiseen? Kuunneltiinko sinua ja otettiin sinun ajatuksesi huomioon?

Isä ei leiki lapsen kanssa

- Oletko huomannut tai kokenut vastaavaa ajatustapaa tai käytöstä? Millaisissa tilanteissa asia on tullut esille?
- Mitä tuntemuksia asia herättää?
- Miten tavallista nykyään on, että isä leikkii lapsensa kanssa esimerkiksi leikkipuistossa?
- Tämä on varmaankin kovaa vauhtia muuttumassa, eikä lapsensa kanssa ulkoileva isä ole enää poikkeus. Erityisesti isät ovat lisänneet osallistumistaan lapsen elämään. Tasa-arvobarometrin 2017 mukaan (s.103) naisista 71% ja miehistä 78% on sitä mieltä, että molemmat vanhemmat leikkivät/keskustelevat yhtä paljon lasten kanssa

Päiväkodin työntekijän täytyy soittaa ensin äidille, jos lapsi on sairastunut

- Ohjaako yhteiskunta isiä töihin ja äitejä kotiin?
- Miten työpaikassasi reagoidaan, jos lähdet kesken työpäivän hoitamaan kotiin sairasta lasta?
- Onko isillä kokemuksia perheystävällisestä työpaikasta? (perhevapaalle tai isyyslomalle tukeminen, mahdollisuus osa-aikaiseen työhön, työvuorojen joustavuus jne.)
<http://www.perheystavallinentyopaikka.fi/>

Äiti päättää mitkä vaatteet lapselle puetaan päiväkotiin

- Onko omia kokemuksia? Miltä se tuntuu?
- Tarvitseeko tapaa muuttaa? Miten se tapahtuu?
- Mistä asioista äiti päättää? Entä isä?
- Osallistuvaan isyyteen kannustamisen sijasta äiti voi toimia niin sanottuna "isyiden portinvartijana", jolloin hän vaikuttaa heikentävästi isän sitoutumiseen lapsen kasvatukseen ja isänä olemiseen tai pahimmassa tapauksessa sulkee isän kokonaan ulkopuolelle (Eerola & Mykkänen 2014, 51). Esimerkiksi äidit vastaavat isien puolesta tai äidiltä kysytään asioista luontevammin kuin isältä.

Äitiysneuvola -nimi tulisi muuttaa perheneuvolaksi

- Entä äitiyspakkaus?
- Miten sanat vaikuttavat tasa-arvoon? Ohjaavatko ne ajattelua ja sitä kautta tekoja?

Lähteet

Eerola, P. & Mykkänen, J. 2014. Sitoutuminen ja vastuu isyyden alussa. Teoksessa Eerola, P. & Mykkänen, J. (toim.) Isän kokemus. Tampere: Gaudeamus.

Tasa-arvobarometri 2017. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 8/2018. Viitattu 30.5.2019,
http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160920/STM_08_2018_Tasa-arvobarometri%202017_net.pdf?sequence=4&isAllowed=y.

ISÄN MERKITYS LAPSEN KASVULLE JA KEHITYKSELLE -PISTE

OHJEET

- Pisteestä vetäjä kertoo isille, mitä pisteessä tehdään:
 - vetäjä pitää diaesityksen pohjalta luennon aiheesta isän merkitys lapsen kasvulle ja kehitykselle
 - keskustellaan aiheen herättämistä ajatuksista

TARVIKKEET

- Diaesitys (kts. isän merkitys lapsen kasvulle ja kehitykselle - liite 2)
- Laite diaesityksen näyttämistä varten

HUOMIOI NÄMÄ ASIAT!

- Pisteestä tarkoituksena on vahvistaa isän roolia tasavertaisena vanhempana ja tuoda esille isän roolin tärkeyttä
- Pisteessä keskitytään diaesityksen pohjalta heränneeseen keskusteluun, eikä keskiössä ole pisteestä luento-osuus
- Diaesityksen lopussa olevat kysymykset ovat tarkoitettu pisteestä vetäjän avuksi keskustelun ylläpitämisessä. Apukysymysten avulla keskusteluun saadaan uusia näkökulmia.

LIITE 1 – OSALLISTUVAN ISYYDEN HYÖDYT

OSALLISTUVAN ISYYDEN HYÖDYT

- Isän itseluottamus kasvaa ja minäkuva vahvistuu, kun isä sitoutuu vanhemmuuteensa ja osallistuu lapsen hoitoon ja kasvatukseen
- Isyyteen sitoutuneet miehet ovat epäitsekämpiä ja empaattisempia
- Isät ovat tyytyväisempiä elämään ja kokevat enemmän positiivisia tunteita verrattuna lapsettomiin tai sitoutumattomampiin isihin
- Kokonaisuudessaan osallistuvan isyyden voidaan sanoa edistävän isän henkistä ja fyysistä hyvinvointia
- Lisää myös äidin ja lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia
- Tyytyväisyys parisuhteeseen kasvaa ja lisää myös pariskunnan onnellisuutta
- Naisten ja miesten välinen tasa-arvo työelämässä lisääntyy

LÄHTEET

- Allport, B., Johnson, S., Aqil, A., Labrique, A., Nelson, T., KC, A., Carabas, Y. & Marcell, A. 2018. Promoting Father Involvement for Child and Family Health. *Academic Pediatrics* 18 (7), 746-753. <https://www.sciencedirect.com.ezp.oamk.fi:2047/science/article/pii/S1876285918301633>.
- Holmström, K. 2011. Isien osallistumisesta hyötty koko perhe. Väestöliitto. Viitattu 15.3.2019. <http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/?x17665=1167686>.
- Mykkänen, J. & Eerola, P. 2013. Isyyteen sitoutuminen ja isän vastuu esikoisien kertomana. *Kasvatus* 1/2013, 18-19.
- Mykkänen, J. & Aalto, I. 2010. Isyyden ihanteet, arki ja kokemukset - raportti isyyden tutkimuksesta Suomessa. Viitattu 31.3.2019. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/isyydenihanteet.pdf>.
- Sinkkonen, J. 2012. Isäksi ensi kertaa. Helsinki: WSOY.

LIITE 2 – ISÄN MERKITYS LAPSEN KASVULLE JA KEHITYKSELLE

- Osallistuva tai sitoutuva isyys tarkoittaa miehen omistautumista vanhemmuuteensa, lapsen arjessa mukana elämistä ja isän emotionaalista suhdetta lapseensa.
- Michael E. Lambin näkemyksen mukaan isyyteen sitoutuminen koostuu kolmesta vanhemmuutta kuvaavasta tekijästä, joita ovat kiintymys ja vuorovaikutus, saatavuus sekä vastuullisuus.
 - Kiintymyksellä ja vuorovaikutuksella tarkoitetaan isän konkreettista läsnäoloa fyysisesti ja psyykkisesti, esimerkiksi lapsen syöttämistä tai yhteistä leikkiä.
 - Saatavuus puolestaan tarkoittaa lähettyvillä olemista, jolloin vuorovaikutus lapsen ja isän välillä on mahdollinen.
 - Vastuullisuus käsittää isän vastuunoton laajuuden lapsen hoidosta ja hoivasta, kuten lapsen pukeutumisesta ja ravinnon saamisesta huolehtimisen.

- Isien osallisuus lasten elämässä edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, jonka vuoksi isän merkitystä lapsen kasvuun ja kehitykselle ei saa jättää huomioimatta.
- Lapset, joiden isät ovat osallistuvia isiä omaavat paremman kognitiivisen, sosiaalisen, psyykkisen ja emotionaalisen kehityksen, kuin lapset, joiden isät eivät ole osallistuvia isiä.
- Isien osallistuminen lasten hoitoon jo vauvaiässä auttaa muun muassa lapsen stressinsietokyvyn kehittymiseen, sosiaalisuuteen, onnellisuuteen sekä tyytyväisyyteen omaan elämäänsä lapsuudessa sekä nuoruudessa.

- Lapselle on tärkeää isän läsnäolo, saatavuus, huolenpito, hoiva, roolimallina sekä auktoriteettina oleminen.
- Lapselle on tärkeää, että isä on tukena erilaisissa tilanteissa, kuten sosiaalisissa tilanteissa sekä vastoinkäymisissä.
- Lapsen ollessa kouluikäinen isän oma osallisuus ja aktiivisuus kehittää samalla lapsen omaa aktiivisuutta tulevaisuuden opiskeluissa, esimerkiksi lapsi suhtautuu opintoihinsa kypsemmin ja tavoitteellisemmin.
- Isien kannustava ja lastensa koulunkäynnistä kiinnostuminen luo lapselle turvallisen ja kehitystä edistävän ympäristön.

KESKUSTELUN AIHEITA

- Mitä lapsesi ajattelee, miksi olet merkittävä hänelle?
- Mitä lapsesi tekee mieluiten kanssasi?
- Millaisia hyviä asioita olet saanut omalta isältäsi ja mitä niistä haluat viedä omalle lapsellesi?

LÄHTEET

- Allport, B., Johnson, S., Aqil, A., Labrique, A., Nelson, T., KC, A., Carabas, Y. & Marcell, A. 2018. Promoting Father Involvement for Child and Family Health. *Academic Pediatrics* 18 (7), 746-753. <https://www.sciencedirect.com/exp.oamk.fi:2047/science/article/pii/S1876285918301633>.
- Holmström, K. 2011. Isien osallistumisesta hyötyy koko perhe. *Väestöliitto*. Viitattu 15.3.2019. <http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/?x17665=1167686>.
- Mykkänen, J. & Eerola, P. 2013. Isyyteen sitoutuminen ja isän vastuu esikolisisien kertomana. *Kasvatus* 1/2013, 18-19.
- Mykkänen, J. & Aalto, I. 2010. Isyyden ihanteet, arki ja kokemukset - raportti isyyden tutkimuksesta Suomessa. Viitattu 31.3.2019. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/isyydenihanteet.pdf>.
- Sinkkonen, J. 2012. Isäksi ensi kertaa. Helsinki: WSOY.

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020